

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2005 vp

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan toimintakertomus 2004

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä kesäkuuta 2005 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan toimintakertomuksen 2004 (K 10/2005 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- puheenjohtaja Outi Ojala ja sihteeri Greta Lohiniva, Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Pohjoismaiden lähiympäristön suurin muutos kertomusvuonna oli Euroopan unionin laajentuminen, jonka myötä kaikista Itämeren valtioista — Venäjää lukuun ottamatta — tuli unionin jäseniä. Tämä vaikuttaa paitsi Baltian maiden ja Baltian yleiskokouksen kanssa tehtävään yhteistyöhön myös yhteistyöhön, jota tehdään Luoteis-Venäjän ja muiden Itämeren alueen maiden kanssa varsinkin Itämeren parlamentaarikkokonferenssissa.

Suomi on ollut mukana pohjoismaisessa yhteistyössä 50 vuotta. Pohjoismaiset arvot ja tavoitteet, kuten hyvinvointivaltio, oikeusvaltioperiaate ja tasa-arvo ovat edelleen ajankohtaisia kehitettäessä yhteistyömuotoja niin Itämeren alueella kuin laajemmin Euroopassa. Pohjoismaisuus tulee nähdä vahvuutena myös kehitettäessä Euroopan unionin eri politiikkalohkoja, ja Suomen tulee osaltaan pyrkiä yhteisten tavoitteiden löytämiseen myös EU:n sisällä. Valiokunta korostaa pohjoismaisen yhteistyön merkitystä myös jatkossa.

Alue- ja lähialueyhteistyö olivat keskeisellä sijalla Pohjoismaiden neuvoston vuoden 2004 toiminnassa. Helsingin Pohjoista ulottuvuutta käsitelleessä seminaarissa korostui parlamentaarikkojen rooli yhteistyön vahvistamisessa. Neuvosto tiivistä toimintavuonna yhteyksiään Luoteis-Venäjään ja lujitti Baltian yleiskokouksen kanssa tekemäänsä yhteistyötä. Baltian maiden kanssa tehtävän yhteistyön tärkeydestä on selvänä osoituksena se, että Viro, Latvia ja Liettua hyväksyttiin Pohjoismaiden Investointipankin täysivaltaisiksi jäseniksi. Valiokunta pitää hyvänä, että Baltian maiden osallistumista myös muiden pohjoismaisten laitosten toimintaan kartotetaan.

Rajaesteet, niiden poistaminen ja Pohjoismaiden välisen vapaan liikkuvuuden edistäminen olivat kertomusvuonna pohjoismaisen asialistan keskeisiä aiheita samoin kuin Pohjoismaiden kilpailukyvyn säilyttäminen. Myös Itämeren alueen järjestäytynyt rikollisuus, terrorismi ja ihmiskauppa olivat keskeisiä kohtia neuvoston keskusteluissa. Neuvoston työn tulevia haastei-

ta ovat Itämeren, Barentsin ja Arktisen alueen ympäristöasiat, alkoholin ja huumeiden väärinkäytön ehkäisy sekä hyvinvointikysymykset.

Valiokunta pitää tärkeänä, että Itämeren alueen yhteistyön ja koko Pohjois-Euroopan ja Pohjoisen ulottuvuuden alueen yhteistyömuotojen kehittäminen ja uudistaminen jatkuu edelleen, jotta yhteistyöllä saavutetaan parhaat tulokset ja päällekkäisyyksiä voidaan välttää. Valiokunta pitää erityisen tärkeänä yhteistyön kehittämistä Baltian maiden kanssa. Valiokunta toistaa kantansa, että pohjoismainen yhteistyö

on kytkettävä paremmin kansallisten parlamenttien toimintaan. Valiokunta toistaa myös kantansa kertomusmenettelyn uudistamisen osalta.

Päätösehdotus

Ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy kertomuksen ja

että tämä mietintö lähetetään tiedoksi Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnalle ja hallitukselle.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Liisa Jaakonsaari /sd
vpj. Aulis Ranta-Muotio /kesk
jäs. Ulla Anttila /vihr
Eva Biaudet /r
Antero Kekkonen /sd
Katri Komi /kesk
Johannes Koskinen /sd

Eero Lankia /kesk
Suvi Lindén /kok
Petri Neittaanmäki /kesk
Aila Paloniemi /kesk
Suvi-Anne Siimes /vas
Jari Vilén /kok
Ben Zyskowitz /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.